

GASUM-KONSERNIN Q3-OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2015

Puhtaasti luonnonkaasulla

KÄYTTÖ

SIIRTO JA JAKELU

TUOTANTO, HANKINTA JA MYYNTI

GASUM-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2015

GASUM-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2015

- Tarkastelujakson liikevaihto oli 702 miljoonaa euroa (2014 Q3: 769 milj. euroa)
- Maakaasun myynti oli 19 TWh, jossa oli 8 % laskua edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa verrattuna
- LNG-toimitukset olivat 282 tuhatta tonnia, jossa kasvua 49 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna
- Biokaasun myynti oli 27 GWh, jossa kasvua 238 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna
- Tarkastelujaksolla Gasum luopui paikallisverkko-liiketoiminnasta
- Tarkastelujakson liikevoitto oli 127 miljoonaa euroa (2014 Q3: 29 milj. euroa)

GASUMIN TOIMITUSJOHTAJA JOHANNA LAMMINEN KOMMENTOI VUODEN KOLMATTAA NELJÄNNESTÄ:

"Yhtiön strategian toteuttaminen on edennyt tavoitteiden mukaisesti. LNG-liiketoiminnassa Porin ja Tornion LNG-terminaalien rakentaminen etenee suunnitelman mukaisesti aikataulussa ja ensimmäiset LNG-toimitukset Porin terminaalista asiakkaille toteutuvat jo 2016.

Biokaasu-liiketoiminnan osalta etenemme myös hyvää vauhtia. Biokaasu on otettu markkinoilla positiivisesti vastaan. Aloitimme mm. Keskon päivittäistavarakaupan, Myllyn Parhaan ja Wurstin kanssa kiertotalousyhteistyön, jossa kaupan biojätteestä valmistettua biokaasua hyödynnetään energiana uusien Pirkka-tuotteiden valmistuksessa. Jatkamme biokaasukapasiteetin lisäämistä ja rakennamme yhdessä Biotehtaan kanssa jalostetun biokaasun tuotantolaitoksen Riihimäelle Ekokemin Kiertotalouskylään. Jatkamme myös bio- ja maakaasun tankkausasemaverkoston kehittämistä.

Selvitystemme perusteella Finngulf- ja Balticconnector-hankkeet eivät ole yhtiölle liiketaloudellisesti kannattavia eikä niille ole riittävää kysyntää Suomen markkinoilla. Suomalainen kaasumarkkina ja sen tulevaisuuden näkymät ovat muuttuneet olennaisesti vuodesta 2008, jolloin hankkeita alettiin suunnitella. Luovuimme Finngulf- sekä Balticconnector-hankkeiden toteutuksesta."

GASUM LYHYESTI

Gasum on suomalainen luonnonkaasujen (maa- ja biokaasu) osaaja. Yhtiö tuo Suomeen maakaasua ja jalostaa biokaasua sekä siirtää ja toimittaa niitä monipuolisesti energiantuotantoon, teollisuudelle, kotitalouksille ja maa- ja meriliikenteelle. Suomeen tuotiin vuonna 2014 maakaasua 29,3 TWh, eli noin 7 % Suomen kokonaisenergiankulutuksesta. Yhtiö kehittää suomalaista ja pohjoismaista energiainfrastruktuuria panostamalla nesteytetyn maakaasun (LNG) liiketoimintaan, biokaasuliiketoimintaan ja liikennepalveluihin. Gasum on johtava biokaasun tarjoaja Suomessa. Yhtiö syöttää biokaasua kaasuverkostoon Espoosta, Kouvolaista ja Lahdesta. LNG-liiketoiminta-alueella Gasum toimii Skangas-nimellä kaikissa Pohjoismaissa. Skangas jatkaa LNG:n aseman ja infrastruktuurin vahvistamista ja uusien kaasuratkaisuiden hyödyntämistä entistä laajemmin Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Gasum-konsernissa työskentelee reilut 300 henkeä. Liikevaihto vuonna 2014 oli 1,1 mrd. euroa.

Puhtaasti luonnonkaasulla - www.gasum.fi

GASUM-KONSERNI
Konserniviestintä

LISÄTIETOJA:
Johanna Lamminen
toimitusjohtaja
puh. 020 44 78602
etunimi.sukunimi(a)gasum.fi

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Energiamarckinoiden epävarmuus jatkui myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Öljyn ja sähkön hinnat pysyivät alhaisina, eikä kaasutuotteiden kilpailuasetelma Pohjoismaissa parantunut alkuvuoden merkittävästä hinnanlaskusta huolimatta. Maakaasun heikko kilpailukyky muita voimalaitospolttoaineita vastaan piti maakaasun kysynnän Suomessa edellisen vuoden tasolla. Myös LNG:n markkinahinnan kehitys, suhteessa öljypohjaisten tuotteiden hintakehitykseen, viivästytti asiakkaiden lopullisia investointipäätöksiä. Tarkastelujaksolla myös AGA päätti toistaiseksi luopua Raumalle suunnitellusta LNG:n tuontiterminaalihankkeesta.

Suomessa hallitus julkaisi syyskuussa toimintasuunnitelman strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi. Toimintasuunnitelmassa täsmennettiin erityisesti kärkihankkeiden aikatauluja, toimenpiteitä ja rahoitusta. Kaasutuotteiden kannalta keskeisimmät kärkihankkeet ovat Biotalous ja puhtaat ratkaisut-kokonaisuuteen kuuluvat ”Hiilettömään, puhtaaseen, uusiutuvaan energiaan kustannustehokkaasti” ja ”Kiertotalouden läpimurto, vesistöt kuntoon”, joissa mm. valmistellaan vuoteen 2030 tähtäävä uusi energia- ja ilmastostrategia sekä vauhditetaan biotalouden uusien innovaatioiden käyttöönottoa. Uskomme näiden hankkeiden vahvistavan maakaasun roolia siltana hiilettömään energiantuotantoon sekä biokaasun asemaa liikenteessä ja teollisuuden prosesseissa.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS KOLMANNELLA VUOSINELJÄNNEKSELLÄ

Vuoden 2014 alusta Gasumin ja Gazprom Exportin välillä käydyissä neuvotteluissa ei ole löydetty yksimielisyyttä Suomeen tuotavan maakaasun hinnasta, minkä vuoksi Gasum on vienyt asian välimesoikeuden ratkaistavaksi. Välimesmenettely on kaasun hankintasopimuksen mukainen menettely. Gasumin tavoitteena on varmistaa, että maakaasun hinta on sopimuksen mukaisesti kilpailukykyinen Suomen markkinoilla.

Gasum luopui Finngulf-terminaalin sekä Balticconnector-yhdysputken toteuttamisesta. Tehtyjen selvitysten perusteella hankkeet eivät ole yhtiölle liiketaloudellisesti kannattavia eikä niille ole riittävää kysyntää Suomen markkinalla. Hankkeiden toteuttaminen kasvattaisi maakaasuasiakkailta veloitettavia kokonaiskustannuksia ja heikentäisi edelleen maakaasun kilpailukykyä. Tämän vuoksi hankkeiden toteuttamisella olisi negatiivinen vaikutus myös suomalaisen teollisuuden sekä yhdyskuntien yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon kilpailukykyyn.

Porin LNG-terminaalin rakennustyöt ovat edenneet suunnitellusti ja loppukesällä käynnistettiin terminaaliin liittyvän kaasuputken rakentaminen. Porin seudulla solmittiin kesällä myös uusia sopimuksia LNG:n toimitamisesta Harjavallan teollisuuspuistoon sekä Kaanaan teollisuusalueelle. LNG-toimitukset olivat tarkastelujaksolla 282 tuhatta tonnia, mikä on lähes 50 % enemmän kuin edellisenä vuonna vastaavalla ajanjaksolla.

Biokaasuliiketoiminta saavutti merkittävän läpimurron solmimalla ensimmäiset biokaasun kiertotalous sopimukset Pirkka-tuotteiden valmistajien ja Keskon kanssa. Wursti Oy ja Myllyn Paras Oy käyttävät sopimuksen mukaan jatkossa Keskon ruokakauppojen hävikistä valmistettua biokaasua Pirkka-tuotteiden valmistuksessa. Biokaasun

hankintakapasiteetti kasvaa tulevaisuudessa myös Ekokehityksen kiertotalouskylään rakennettavan jalostetun biokaasun tuotantolaitoksen ansiosta. Biotehdas Oy rakentaa Riihimäelle biokaasulaitoksen ja Gasum puhdistuslaitoksen sekä verkkoliittymän. Yhteensä biokaasun myynti kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana oli 27 GWh, joka oli yli kaksinkertainen edelliseen vuoteen verrattuna.

LIIEKVAIHTO JA TALOUDELLINEN KEHITYS

Gasum-konsernin liikevaihto kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana oli 702 miljoonaa euroa, joka oli 9 % vuoden 2014 vastaavaa ajanjaksoa pienempi (2014 Q3: 769 milj. eur). Liikevaihdon laskuun vaikuttivat voimakkaimmin maakaasun myyntivolyymin (8 %) sekä maakaasun hinnan (25 %) lasku verrattuna edelliseen vuoteen. Skangas-alakonsernin osuus koko konsernin liikevaihdosta tarkastelujaksolla oli 159 miljoonaa euroa.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana olivat 43 miljoonaa euroa (2014 Q3: 36 milj. euroa). Konsernin liikevoitto oli 127 miljoonaa euroa (2014 Q3: 29 milj. euroa). Liikevoittoa paransi erityisesti paikallisjakeluverkkojen myynnistä saatu kertaluonteinen myyntivoitto. Tarkastelujaksolla tehtiin myös päätös Finngulf-terminaalihankkeen ja Balticconnector-yhdysputkihankkeen lopettamisesta ja tästä johtuen on alaskirjattu näiden projektien aktivoituja kustannuksia.

TASE, RAHOITUS JA KASSAVIRTA

Konsernin taseen loppusumma 30.9.2015 oli 1 443 miljoonaa euroa (31.12.2014: 1 621 milj. euroa). Yhtenä tekijänä taseen loppusumman muutokseen oli Gasum Paikallisjakelu Oy:n ja Helsingin Kaupunkikaasu Oy:n myynti.

Konsernin omavaraisuusaste oli 39,1 prosenttia (31.12.2014: 28,4 %). Konsernilla oli lainoja 329,1 miljoonaa euroa (31.12.2014: 419,1 milj. euroa), joista pitkäaikaisia lainoja 281,9 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia 47,2 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisissa lainoissa oli yritystodistuksia 43,0 miljoonaa euroa (31.12.2014: 100,0 milj. euroa).

Taseen muut pitkäaikaiset velat 324,1 miljoonaa euroa koostuvat pääosin rahoitusleasing -vastuista (47,4 milj. euroa) sekä muista IFRS-tilinpäätöksessä velkoina käsiteltävistä eristä (271,5 milj. euroa). Konsernin lainojen korot rahoittajille olivat tarkastelujaksolla noin 5,2 miljoonaa euroa. Suurimpina erinä konsernin 13,4 miljoonan euron nettorahoituskuluissa ovat rahoitusleasing -eriin liittyvät maksut sekä Stavangerissa sijaitsevan nesteytyslaitoksen käyttömaksut, yhteensä 7,4 miljoonaa euroa.

Konsernin rahoitusasema on hyvä. Nostamattomia luottoja sisältäen käyttämättömät tililimiitit oli 30.9.2015 yhteensä 100 miljoonaa euroa.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit käyttöomaisuuteen kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana olivat yhteensä 26 miljoonaa euroa (2014 Q3: 33 milj. euroa). Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat Poriin rakenteilla olevaan LNG-terminaaliin.

YMPÄRISTÖ JA TURVALLISUUS

Gasum on kehittänyt edelleen suunnitelmallisesti turvallisuus- ja ympäristöasioita. Yhtiö laatii ISO 50001 mukaista energianhallintajärjestelmää, joka sertifioidaan vielä loppuvuoden aikana. Järjestelmän avulla parannamme

järjestelmällisesti yhtiön toimintojen, tuotteiden ja palveluiden energiatehokkuutta sekä edistämme vastuullisuuttamme energia- ja ympäristöasioissa.

Tarkastelujaksolla ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristöpoikkeamia. Vuoden 2015 aikana on sattunut 6 työtapaturmaa, joista kolme on ollut yli yhden päivän töistä poissaoloon johtaneita tapaturmia. Tehtyjen turvallisuushavaintojen määrä on kasvanut loppuvuotta kohden, jota voidaan pitää myönteisenä kehityskulkuna turvallisuuden kehittämässä. Muilta osin kehitystoimenpiteitä on edistetty suunnitelmien mukaisesti.

TUTKIMUS- JA KEHITYSHANKKEET

Tutkimus- ja kehitystoiminnan painopiste on ollut selvittää Gasumin mahdollisuuksia siirtyä hiilineutraaliin yhteiskuntaan vuoteen 2050 mennessä. Työhön on sisällynyt mm. teknologiareittien kartoittamista. Muuta tutkimus- ja kehitystoimintaa on toteutettu pääasiassa tutkimalla biokaasun tuotantomahdollisuuksia ja kartoitettu tähän liittyviä uuden teknologian pilotointimahdollisuuksia.

CLEEN Oy ja Finnish Bioeconomy Cluster FIBIC Oy fuusioituivat CLIC Innovation Oy:ksi, ja Gasum on ollut muodostamassa uuden yhtiön tutkimuslinjauksia.

HENKILÖSTÖ JA ORGANISAATIO

Gasum-konsernin johtamismallia ja organisaatiota uudistettiin 1.9. alkaen. Organisaatiomuutoksella tehostettiin myyntiä ja parannettiin asiakaslähtöisyyttä. Uudet liiketoimintayksiköt ovat maakaasu, LNG, biokaasu ja tekniset palvelut.

Yhteensä konsernin palveluksessa oli jakson lopussa 310 henkeä, joista 265 Suomessa. Skangas-alakonsernissa työskenteli yhteensä 52 henkeä. Määräaikaisia työntekijöitä oli 27. Tarkastelukaudelle päättyi noin 40 kesätyöntekijän sopimus.

YHTIÖN OMISTUSRAKENNE JA OSAKKEET

Gasumin osakkeenomistajissa ei tarkastelujaksolla tapahtunut muutoksia. Yhtiön omistavat Suomen valtio (75 %) ja OAO Gazprom (25 %).

YRITYKSEN HALLINTO

Organisaatiomuutoksen 1.9.2015 yhteydessä maakaasu-liiketoimintayksikön johtajaksi nimitettiin Jouni Haikarainen, joka aloitti tehtävässään 1.10.2015, ja talousjohtajaksi Lasse Aarnio, joka aloittaa 1.11.2015. Molemmat ovat konsernin johtoryhmän jäseniä. Muut johtoryhmän jäsenet ovat Jukka Metsälä, biokaasu-liiketoimintayksikön johtaja, Tor Morten Osmundsen Skangasin toimitusjohtaja ja LNG-liiketoimintayksikön johtaja, Jarko Alanko johtaja, tekniset palvelut, Jussi Teijonsalo johtaja, strategia, Sari Siitonen johtaja, kestävä kehitys ja innovaatiot, Olga Väisänen johtaja, viestintä, Ari Suomilampi johtaja, järjestelmävastuu sekä Kristiina Vuori johtaja, lakiasiat ja henkilöstö.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Merkittävimmät Gasumin liiketoiminnan riskit liittyvät energiamarkkinoihin sekä polttoaineiden ja sähkön hintakehitykseen ja keskinäiseen kilpailukykyyn. Sen lisäksi riskejä liittyy mm. liiketoiminnan sääntelyyn, siirtojärjestelmän toimivuuteen, turvallisuuteen, ympäristövaikutuksiin ja maakaasun saatavuuteen. LNG -liiketoiminnan osalta riskinä

on lisäksi LNG:n myynnin kehitys suhteessa logistiikkaan ja hankintaan liittyviin investointeihin.

Gasum on suojautunut polttoaineiden ja erityisesti öljyn hinnan vaihtelulta kehittämällä omaa myyntihinnoitteluaan vastaamaan maakaasun hankintasopimuksen hinnoittelua. Maakaasun kilpailukykyä heikentävät muutokset polttoaineiden verotuksessa ja energiatuissa. Muutokset maakaasumarkkinoiden regulaatiossa saattavat aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia yhtiön taloudelliseen asemaan tai mahdollisuuksiin toteuttaa maakaasumarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita.

Maakaasun toimituksissa ei ole ollut häiriöitä. Maakaasun toimitushäiriöihin on varauduttu varapolttoainejärjestelyillä.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Maakaasun myyntivolyyymi Suomessa vuonna 2015 tulee jäämään hieman viime vuotta alhaisemmaksi. LNG-liiketoiminnan volyymit tulevat vuonna 2015 kasvamaan merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Biokaasu on otettu markkinoilla hyvin vastaan ja sen myynnin odotetaan kasvavan loppuvuonna edelleen.

Gasum jatkaa strategian mukaista työtä Pohjoismaisen kaasuekosysteemin kehittämiseksi tarjoamalla asiakkaillemme älykkäitä ja kilpailukykyisiä kaasuratkaisuja, jotka muodostavat sillan kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Jatkamme investointeja, jotka mahdollistavat LNG:n ja biokaasun käytön teollisuuden ja liikenteen polttoaineena.

Konsernituloslaskelma

milj. euroa

	Liitetieto	1.1.–30.9.2015	1.1.–30.9.2014	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto		702,0	768,8	1 079,0
Liiketoiminnan muut tuotot		104,2	2,0	6,8
Materiaalit ja palvelut		-594,6	-667,9	-972,7
Henkilöstökulut		-20,7	-17,0	-28,3
Poistot ja arvonalentumiset	3.	-42,5	-35,9	-48,7
Liiketoiminnan muut kulut		-21,4	-21,5	-31,0
Liikevoitto		127,1	28,5	5,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-13,4	-12,3	-10,2
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta/tappiosta		-0,1	0,0	-0,2
Voitto ennen veroja		113,6	16,2	-5,3
Verot		-9,2	-5,4	0,5
Tilikauden voitto		104,3	10,8	-4,8
Tilikauden voiton jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille		110,2	13,1	-1,6
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		-5,9	-2,3	-3,2

Laaja konsernituloslaskelma

milj. euroa

	Liitetieto	1.1.–30.9.2015	1.1.–30.9.2014	1.1.–31.12.2014
Tilikauden voitto		104,3	10,8	-4,8
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi		0,0	0,0	-1,9
Eläkevelvoitteiden uudelleenmäärittäminen		0,0	0,0	-1,9
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		0,0	0,0	0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä		104,3	10,8	-6,7
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille		110,2	13,1	-3,5
Määräysvallattomille omistajille		-5,9	-2,3	-3,2

Konsernitase

milj. euroa

	Liitetieto	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	3.	213,0	209,7	218,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.	882,4	935,1	933,4
Myytävissä olevat sijoitukset	5.	0,1	0,1	0,1
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät sijoitukset		11,5	3,1	6,2
Laskennalliset verosaamiset		17,5	0,0	6,5
Johdannaisinstrumentit	6.	1,4	0,0	3,1
Muut pitkäaikaiset saamiset		6,6	2,8	10,5
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 132,4	1 150,8	1 178,8
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		207,0	97,3	206,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.	88,4	106,5	145,7
Myytävissä olevat sijoitukset		0,0	0,0	0,0
Johdannaisinstrumentit	6.	6,4	0,0	7,9
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,0	3,9	0,0
Rahavarat	5.	8,5	18,0	82,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä		310,4	225,7	442,3
Varat yhteensä		1 442,7	1 376,5	1 621,1

Konsernitase

milj. euroa

	Liitetieto	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Osakepääoma		178,3	178,3	178,3
Kertyneet voittovarot		225,3	221,9	228,0
Tilikauden voitto (tappio)		110,2	13,1	-1,6
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma		513,4	413,3	404,7
Määräysvallattomien omistajien osuus		50,5	56,3	55,6
Oma pääoma yhteensä		563,9	469,6	460,3
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Lainat	7.	281,9	260,0	304,7
Muut pitkäaikaiset velat		324,1	333,1	322,7
Eläkevelvoitteet		8,5	5,9	8,5
Laskennalliset verovelat		71,9	65,9	63,0
Varaukset		3,2	2,6	2,8
Johdannaisinstrumentit	6.	6,5	3,3	10,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä		696,2	670,9	712,0
Lyhytaikaiset velat				
Lainat	7.	47,2	55,0	114,4
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	8.	120,9	179,4	313,7
Johdannaisinstrumentit	6.	14,6	1,6	19,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,0	0,0	1,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		182,7	236,0	448,8
Velat yhteensä		878,8	906,9	1 160,8
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 442,7	1 376,5	1 621,1

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				Määräysvallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Kertyneet voittovarot	Yhteensä			
Oma pääoma 1.1.2015	178,3	226,4	404,7	55,6	460,3	
Tilikauden tulos		110,2	110,2	-5,9	104,3	
Muut laajan tuloksen erät		-	-	-	-	
Tilikauden laaja tulos		110,2	110,2	-5,9	104,3	
Suoraan omaan pääomaan kirjatut omistajien tekemät sijoitukset ja varojen jako näille yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	
Muut oikaisut		-1,5	-1,5	0,8	-0,7	
Tasearvo 30.9.2015	178,3	335,1	513,4	50,5	563,9	

milj. euroa

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				Määräysvallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Kertyneet voittovarot	Yhteensä			
Oma pääoma 1.1.2014	178,3	247,8	426,1		426,1	
Tilikauden tulos		-1,6	-1,6	-3,2	-4,8	
Muut laajan tuloksen erät						
Eläkevelvoitteiden uudelleenarvostus		-1,9	-1,9		-1,9	
Tilikauden laaja tulos		-3,5	-3,5	-3,2	-6,7	
Maksetut osingot		-17,9	-17,9		-17,9	
Suoraan omaan pääomaan kirjatut omistajien tekemät sijoitukset ja varojen jako näille yhteensä		-17,9	-17,9		-17,9	
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä				58,8	58,8	
Tasearvo 31.12.2014	178,3	226,4	404,7	55,6	460,3	

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa

	1.1.-30.9.2015	1.1.-30.9.2014	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto ennen veroja	113,6	16,2	-5,2
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	42,3	35,9	48,7
Rahoituskulu -netto	13,4	12,3	10,2
Realisoitumattomat arvostusvoitot tai -tappiot	-5,2	-1,0	13,8
Muut oikaisut	-104,2	-3,0	1,7
Käyttöpääoman muutos	-161,8	-15,7	-6,1
Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja	-101,8	44,7	63,1
Rahoituserien ja verojen rahavirta	-8,1	-9,3	-13,9
Liiketoiminnan nettorahavirta	-109,9	35,4	49,2
Investointien nettorahavirta	101,6	-170,6	-191,1
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot	134,1	360,0	522,3
Lainojen takaisinmaksut	-203,4	-194,4	-277,7
Maksetut osingot	0,0	-17,9	-17,9
Pitkäaikaisten saamisten muutos	3,7	0,0	-7,8
Rahoituksen nettorahavirta	-65,6	147,7	218,9
Rahavarojen muutos	-73,9	12,5	76,9
Rahavarat tilikauden alussa (31.12.)	82,4	5,5	5,5
Rahavarat tilikauden lopussa	8,5	18,0	82,4

Konsernin osavuositilinpäätöksen liitetiedot

1. Laadintaperiaatteet

Tämä osavuositilinpäätös on laadittu IAS 34 Osavuositilinpäätökset -standardin mukaisesti. Osavuositilinpäätöksen sisältämään osavuositilinpäätökseen sovelletaan samoja laatimisperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin konsernin edellisessä vuosittain päätöksessä. Osavuositilinpäätöksessä julkaistuja tietoja ei ole tilin-tarkastettu.

Tuloslaskelman esittämistapaa on muutettu niin, että hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutoksista aiheutuneet voitot ja tappiot esitetään materiaali-ien ja palveluiden ryhmässä, aikaisemman liiketoiminnan muiden tuottojen ja -kuluja sijaan. Muutos on tehty myös vertailutietoihin osavuositilinpäätöksessä 30.9.2015.

2. Omat osakkeet

Konsernin hallussa ei ole konsernin emoyhtiön omia osakkeita.

3. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutos

milj. euroa

	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Kirjanpitoarvo katsauskauden alussa	1 152,3	590,7	590,7
Poistot ja arvonalentumiset	-42,5	-35,9	-48,7
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	25,7	34,1	51,5
Hankitut liiketoiminnot	0,0	575,8	564,2
Myydyt liiketoiminnot	-39,8	0,0	-3,9
Siirrot erien välillä	0,0	-18,9	0,0
Vähennykset (sis. kertyneet poistot)	-0,3	-1,0	-1,5
Kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	1 095,4	1 144,8	1 152,3

4. Myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. euroa

	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Myyntisaamiset	68,0	95,5	138,7
Siirtosaamiset	3,6	6,2	1,2
Muut saamiset	16,8	4,6	5,7
Rahoitusleasingsaaminen	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	88,4	106,5	145,7

5. Rahoitusinstrumentit

milj. euroa

Rahoitusinstrumentit luokittain 30.9.2015	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat	Myytävissä olevat	Yhteensä
Varat taseessa:				
Myytävissä olevat sijoitukset			0,1	0,1
Johdannaisinstrumentit		7,8		7,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	88,4			88,4
Muut pitkäaikaiset saamiset	6,6			6,6
Rahavarat	8,5			8,5
Yhteensä	103,4	7,8	0,1	111,3

30.9.2015	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat	Velat jaksotettuun hankintamenoön	Yhteensä
Velat taseessa:			
Lainat		329,1	329,1
Rahoitusleasingvelat		48,5	48,5
Johdannaisinstrumentit	21,1		21,1
Ostovelat ja muut velat (lukuun ottamatta rahoitusvelkoihin kuulumattomia eriä)		405,1	405,1
Yhteensä	21,1	782,6	803,7

Rahoitusinstrumentit luokittain 31.12.2014	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat	Myytävissä olevat	Yhteensä
Varat taseessa:				
Myytävissä olevat sijoitukset			0,1	0,1
Johdannaisinstrumentit		11,0		11,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	145,7			145,7
Muut pitkäaikaiset saamiset	10,5			10,5
Rahavarat	82,4			82,4
Yhteensä	238,6	11,0	0,1	249,7

31.12.2014	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat	Velat jaksotettuun hankintamenoön	Yhteensä
Velat taseessa:			
Lainat		419,1	419,1
Rahoitusleasingvelat		49,7	49,7
Johdannaisinstrumentit	29,5		29,5
Ostovelat ja muut velat		595,1	595,1
Yhteensä	29,5	1 063,9	1 093,4

6. Johdannaissopimukset

milj. euroa

	30.9.2015		31.12.2014	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Koronvaihtosopimus		2,2		3,3
Öljyjohdannaiset	7,8	18,8	11,0	26,2
Hiiilijohdannaiset	0,0			
Yhteensä	7,8	21,1	11,0	29,5
Vähennetään pitkäaikainen osuus:				
Korkojohdannaiset		2,2		3,2
Öljyjohdannaiset	1,4	4,3	3,1	7,1
Hiiilijohdannaiset	0,0			
Pitkäaikainen osuus	1,4	6,5	3,1	10,3
Lyhytaikainen osuus	6,4	14,6	7,9	19,2

Hyödykejohdannaisten käyvät arvot perustuvat raportointipäivän hintanoteerauksiin. Öljyjohdannaisten käyvät arvot lasketaan käyttäen raskaan polttoöljyn swap-sopimusten noteerauksia OTC-markkinoilla. Hiiilijohdannaisten käyvät arvot lasketaan käyttäen julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Pörssin ulkopuolella tehtyjen hyödykejohdannaisten käyvät arvot lasketaan johdannaissopimusten tulevien kassavirtojen summana.

7. Lainat

milj. euroa

	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Pitkäaikaiset			
Lainat rahoituslaitoksilta	269,6	260,0	304,7
Muut lainat	12,3	0	0
Yhteensä	281,9	260,0	304,7
Lyhytaikaiset			
Lainat rahoituslaitoksilta	4,2	10,0	14,4
Yritystodistukset	43,0	45,0	100,0
Yhteensä	47,2	55,0	114,4
Lainat yhteensä	329,1	315,0	419,1

Muut lainat sisältävät 12,3 miljoonan euron velan määräysvallattomalle omistajalle. Laina on rahalaitoslainoihin nähden huomionmalla etuoikeudella.

8. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

milj. euroa

	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Ostovelat	73,0	78,4	229,2
Muut velat	39,6	91,2	73,5
Siirtovelat	7,0	5,8	6,2
Rahoitusleasingvelat - lyhytaikainen osuus	1,4	4,0	4,8
Yhteensä	120,9	179,4	313,7

9. Lähipiiritapahtumat

milj. euroa

Liiketoimet lähipiirin kanssa	Tavaroiden ja palveluiden myynti	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitustuotot ja -kulut	Velat
1.1.-30.9.2015					
Yhteisyritykset	0,1				
Gasumin omistajat		410,3			35,8
Yhteensä	0,1	410,3	0,0	0,0	35,8
1.1.-30.9.2014					
Yhteisyritykset	0,0				
Gasumin omistajat	46,0	583,5	1,9	0,0	52,6
Yhteensä	46,0	583,5	1,9	0,0	52,6
1.1.-31.12.2014					
Yhteisyritykset	0,2				
Gasumin omistajat	73,1	802,9			184,3
Yhteensä	73,3	802,9	0,0	0,0	184,3

10. Myydyt liiketoiminnot

Kesäkuussa 2015 Gasum Oy on myynyt koko omistuksensa sen aikaisemmin 100 prosenttisesti omistamista tytäryrityksistä Gasum Paikallisjakelu Oy:stä sekä Helsingin Kaupunkikaasu Oy:stä. Kaupasta syntynyt myyntivoitto esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Yhtiöiden paikallisjakeluverkko-liiketoiminta kuului Gasum-konsernissa Energiapalvelut liiketoiminta-alueeseen. Yhtiöiden osakekantojen myyntiä ei luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi.

GASUM-KONSERNI
Miestentie 1, PL 21
02151 Espoo
puh. 020 44 71
www.gasum.fi